

Školitelský posudek DP: „Žena spisovatelka – tradiční vs. „nová“ žena v Číně a Finsku v 1. polovině 20. století“

Diplomantka: Jana Podzimeková

DP Jany Podzimekové je zajímavým a ambiciózním projektem: jako studentka fennistiky a sinologie se rozhodla pojednat téma, jehož výskyt shledala v obou jazykových oblastech svého studia. Jedná se o „nové ženy“, pisatelkou v DP pojednané u šesti ženských spisovatelek z čínského a finského kulturního okruhu (3 + 3). U materiálu čínského zvolila JP jednu autorku z tradice kontinentální (komunistické) Číny (Ding Ling), jednu autorku, která žila v emigraci tzv. v zemích západních či pod západním vlivem (Ling Shuhua), a jednu autorku se zázemím křesťanským (Bing Xin). Výběr spisovatelek finských (Kallas, Jotuni, Onerva) je zcela relevantní v tom smyslu, že právě u nich dané téma vystupuje do popředí zjevně jako u žádných jiných.

Struktura práce je logická. V úvodu JP srozumitelně seznámí svého čtenáře s cíli DP, načež následují hlavní kapitoly 2 a 3, věnované Číně, potažmo Finsku. Každá z nich je uvozena kulturněhistorickou kapitolou popisující v rámci tématu dobový kontext v té které zemi. Následuje konkrétní zpracování u vybraných autorských subjektů. Koncepce JP je v podstatě taková, že své téma pojednává jednak z hlediska v podstatě biografického, nové ženy jako vlastní spisovatelky, jednak zkoumá to, jak se téma nové ženy projevilo v textech analyzovaných autorek (a klade si otázkou po souvztažnosti těchto dvou aspektů, starou jako literární věda sama); z toho vždy i vyplývá kapitola *Život a dílo*, po které je zařazena vlastní textová analýza, u některých z autorek dokonce i několika jejich děl. Již z tohoto popisu je patrné to, co je jedním z hlavních pozitiv práce: že JP musela poctivě projít velkým množstvím materiálu primárního a sekundárního, tak, aby mohla vypracovat příslušné analýzy, které nejsou nikterak povrchní, a obsahují mj. mnohé odkazy na mnohá teoretická díla. Práce je tak doslova učebnicově „nabitá fakty“ a odpovídá tomu i její délka: 112 stran, přesahující stanovený minimální rozsah pro DP téměř dvakrát.

V rámci širokého spektra faktů, prezentovaných v DP, bych na tomto místě rád nadnesl dvě otázky: 1) Co je to vlastně ona *ženská přirozenost*, termín, se kterým JP operuje v závěrečných pasážích své práce – respektive, neprokazuje celá DP to, že do značné míry je tento fenomén záležitostí vykonstruovanou? 2) Které „lidi“, zajímavající se o stupeň zobrazení reálných situací M. Jotuni v jejím románu *Huojuva talo*, má JP na mysli na s. 89? (Pozn.: román byl vydán až v roce 1963).

V *Závěru* se diplomantka pokouší o jisté shrnutí veškerých poznatků z vlastního rozměrem úctyhodného zpracování, včetně příslušné komparace. Je třeba zopakovat, že existence tématu „nová žena“ v tak odlišných jazykových a kulturněsociálních okruzích je velmi zajímavou záležitostí. Vzhledem k rozsahu hlavních částí práce je možná její závěr poměrně obecný a krátký (necelé 2,5 strany), a JP hlavní linie spíše jen načrtne. Přesto určitou vypovídající hodnotu *Závěr* má a může sloužit jako základ pro případná další komparativní bádání: potenciál zde je bezpochyby přítomný.

Dalším pozitivem práce je to, že je psaná – globálně vzato – srozumitelným jazykem; nejasných míst je poměrně málo (za jedno takové by bylo možné označit závěr k autorce M. Jotuni). Občas se pisatelka nevyhne jistým opakováním, protimluvům a nevhodným formulacím (srov. s. 28: *zmatená změt*; s. 67: *téma duality odráží dualitu*), občas „nedořekne“ svou myšlenku (s. 103). Na několika málo místech jsou nedokončené či neúplné věty (s. 81, s. 95, s. 97, pozn. 40). V práci nebyla konsekventně sjednocena terminologie či pravopis (srov.

H/helsinská univerzita; *Otrásající se/Hroutící se dům*; Eriikka x Eriika - s. 74; jméno autorky Mansfield s. 17 a s. 30; Larsson s. 32 v. Larson v bibliografii). Na s. 38 je odkaz na Chow z roku 1998, který bude čtenář v bibliografii marně hledat, totéž se týká odkazů na Onnelu. V souhrnu primárních pramenů uvádí JP Jankovou jako překladatelku místo vlastní autorky; na s. 109 ji u hlavního autora českých *Moderních skandinávských literatur* zradila funkce opravy pravopisu. *Uhrisauhu* (s. 99) není *zápalná oběť* (jako na jiném místě práce), nýbrž naopak, *kouř z oběti*. Přese všechno jsou ale jednotlivé záležitosti uváděné v tomto odstavci – vezmeme-li v úvahu rozsah celé práce - spíše marginálie, a uvádíme je zde jen proto, aby si jich byla pisatelka vědoma.

O stupeň závažnější záležitostí je to, že někde odkazy zcela chybí. Další námitkou je občasné odbíhání od tématu. V rámci zpracovávaných materiálů v jednotlivých kapitolách se vyskytuje jistá nevyváženost v tom smyslu, že někde je děl pojednaných vícero, někde jen jedno – zde by mohla být jistou omluvou zmíněná vypovídající hodnota celé DP, které přes tuto nevyváženost JP dosáhla. Pisatelka od sebe oddělovat biografickou a nebiografickou linii – a následně je shrnout v závěru - dokázala konsekventně jen u autorek čínských. Jako další výhradu bych formuloval místy nevhodnou strukturaci – nikoliv z hlediska celé práce, nýbrž z hlediska jednotlivých kapitol. Ve shrnutí se objevují citace nových, ještě nepojednaných děl, i nových pramenů, což je záležitost náležející do prvotního zpracování – ve shrnutí mají být prezentovány pouze nejdůležitější již pojednané záležitosti. Na neposledním místě bych rád podtrhl, že stupeň závislosti diplomantky na sekundárních pramenech při formulaci závěrů v rámci dílčích analýz je poměrně značný.

Co říci jako závěr? Práce Jany Podzimkové založená na nadprůměrně rozsáhlém materiálu je zdařilou a poctivou kompilací s jistou vypovídající hodnotou, kterou je třeba považovat za důstojné zakončení studentčiných finských, ale i čínských studií, kdy pisatelka využila vědomostí získaných na obou studijních oborech a pokusila se je i propojit. Je to práce, která se svou novátorskou koncepcí pouští na „pole neorané“ v tom smyslu, že se pokouší o srovnání dvou celkem kulturně velmi vzdálených jazykových okruhů. Své téma pojednala JP zjevně v hodně velké až vyčerpávající šíři (méně by možná někde bylo i více), s tím, že jí už zbylo trochu méně energie na formulování podloženějších vlastních závěrů tak, aby vypovídající hodnota práce mohla být ještě větší.

Při vzetí v úvahu všech kladů a záporů navrhuji ohodnotit práci známkou *výborně až velmi dobře*.

7. září 2013

Mgr. Jan Dlask, Ph.D., vedoucí práce